

ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΑΙ ΖΗΤΗΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

Μελέτη του Cedefop σχετικά με το ποια επαγγέλματα έχουν μεγάλη ζήτηση – και γιατί

Οι ευρωπαίοι χαράσσουντες πολιτικής ενδιαφέρονται επί μακρόν για την έκταση, τις αιτίες και τις συνέπειες της αναντιστοιχίας δεξιοτήτων σε επίπεδο επαγγελμάτων. Οι ελλείψεις και τα πλεονάσματα επαγγελμάτων προκαλούν ιδιαίτερο προβληματισμό. Το Cedefop έχει αναπτύξει μια καινοτόμο προσέγγιση, με σκοπό τον προσδιορισμό των επαγγελμάτων για τα οποία υπάρχει αναντιστοιχία στην αγορά εργασίας και στα οποία οι ευρωπαίοι και εθνικοί διαμορφωτές πολιτικής πρέπει να δώσουν προτεραιότητα. Η προσέγγιση του Cedefop αναλύει επίσης τους λόγους για τους οποίους προκύπτουν οι αναντιστοιχίες δεξιοτήτων. Η μέθοδος αυτή ονομάζεται Επαγγέλματα Προτεραιότητας με Αναντιστοιχία Δεξιοτήτων (ΕΠΑΔ) και έχει πραγματοποιηθεί σε κάθε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης χωριστά.

Η μελέτη για τα ΕΠΑΔ επικεντρώνεται σε επαγγέλματα για τα οποία η έλλειψη ή το πλεόνασμα έχει σημαντικές επιπτώσεις τόσο για την εθνική οικονομία (συμπεριλαμβανομένων των στρατηγικών τομέων) όσο και για την εκπαίδευση και κατάρτιση. Η προσέγγιση του Cedefop βασίζεται αρχικά σε ένα σύνολο ποσοτικών δεικτών για τον εντοπισμό των ελλειμματικών και πλεονασματικών επαγγελμάτων στην αγορά εργασίας. Οι δείκτες αυτοί ωστόσο συνδυάζονται με ποιοτικά δεδομένα από την αγορά εργασίας (μέσω εθνικών εμπειρογνομόνων) της εκάστοτε χώρας προκειμένου να προκύψουν τα ΕΠΑΔ.

Σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα ΕΠΑΔ για τα οποία υπάρχουν ελλείψεις αποτελούν έναν συνδυασμό επιστημονικών και τεχνολογικών επαγγελμάτων για τα οποία απαιτείται υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης. Τα κυριότερα από αυτά είναι: ειδικοί πληροφορικοί, ιατροί, επαγγελματίες του τομέα των θετικών επιστημών, τεχνολογίας, μηχανικής και μαθηματικών (ΘΕΤΜΜ), νοσηλευτικό προσωπικό, μαίες και εκπαιδευτικοί (σχήμα 1). Τα ΕΠΑΔ για τα οποία απαιτείται μεσαίο επίπεδο εκπαίδευσης και για τα οποία υπάρχουν ελλείψεις είναι: μάγειρες, ηλεκτροσυγκολλητές και οδηγοί φορτηγών.

ΣΧΗΜΑ 1: ΤΑ 5 ΠΡΩΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΜΕ ΑΝΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ: ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ, ΕΕ-28

Πηγή: Cedefop

Παρότι προκαλούν λιγότερο ενδιαφέρον σε σχέση με τις ελλείψεις, τα πλεονάσματα – όταν δεν υπάρχει επαρκής ζήτηση για τις διαθέσιμες δεξιότητες– αποτελούν επίσης σημαντικό στοιχείο αναντιστοιχίας στην αγορά εργασίας. Τα πλεονάσματα φανερώσουν λανθασμένη κατανομή πόρων και γενικότερα απώλειες της επένδυσης στην εκπαίδευση και κατάρτιση.

Τα πλεονασματικά ΕΠΑΔ στην ΕΕ περιλαμβάνουν τους οικοδόμους και τους εργάτες των σχετικών κλάδων, τους εργάτες ορυχείων, τους εργαζόμενους στους κλάδους των δομικών έργων, της μεταποίησης και των μεταφορών, τους εργαζόμενους σε γραμμές παραγωγής και χειριστές μηχανημάτων, τους εργαζόμενους σε στοιχειώδη επαγγέλματα, τους γραμματείς και τους χειριστές ηλεκτροφόρων μηχανημάτων, καθώς και τους επαγγελματίες του κοινωνικού και θρησκευτικού τομέα.

Ωστόσο, για να μπορέσει η εκάστοτε πολιτική να είναι αποτελεσματική στην αντιμετώπιση των ελλείψεων και πλεονασμάτων δεξιοτήτων, καθώς και στον προσδιορισμό των ΕΠΑΔ, είναι σημαντικό να κατανοήσουμε τους λόγους για τους οποίους αυτά προκύπτουν.

Πού οφείλονται οι ελλείψεις

Ειδικό πληροφορικό και ΘΕΤΜΜ

Στο σύνολο της ΕΕ, μια βασική αιτία της έλλειψης επαγγελματιών ειδικών πληροφορικών και ΘΕΤΜΜ είναι η ανεπαρκής προσφορά πτυχιούχων από την ανώτερη δευτεροβάθμια και την τριτοβάθμια εκπαίδευση για την κάλυψη της αυξανόμενης ζήτησης.

Πολύ λίγοι νέοι άνθρωποι εγγράφονται σε προγράμματα σπουδών της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στους τομείς ΘΕΤΜΜ: τόσο οι απαιτήσεις εισαγωγής όσο και τα ποσοστά εγκατάλειψης των σπουδών είναι υψηλά και η συμμετοχή των γυναικών χαμηλή. Σε ορισμένες χώρες της ΕΕ η προσφορά μειώνεται λόγω της «διαρροής εγκεφάλων», καθώς οι υψηλής κατάρτισης επαγγελματίες των κλάδων ΘΕΤΜΜ

μεταναστεύουν προς αναζήτηση ευκαιριών σε άλλες χώρες.

Οι ελλείψεις γίνονται ακόμη εντονότερες καθώς τα προβλήματα της προσφοράς συνυπάρχουν με την ολοένα αυξανόμενη ζήτηση για επαγγελματίες ΘΕΤΜΜ εξ αιτίας του μεγάλου εύρους επαγγελμάτων στα οποία μπορούν να απασχοληθούν οι συγκεκριμένοι εργαζόμενοι. Άλλωστε, τα επαγγέλματα αυτά πληθαίνουν συνεχώς. Αναδυόμενοι «πράσινοι» τομείς, όπως οι πράσινες κατασκευές και η παραγωγή ηλεκτρικών οχημάτων, χρειάζονται επίσης επαγγελματίες ΘΕΤΜΜ.

Ωστόσο, παρά τη ζήτηση, ορισμένα επαγγέλματα ΘΕΤΜΜ δεν είναι ελκυστικά. Ένας από τους λόγους για τους οποίους προκύπτουν ελλείψεις είναι η μη ασφαλής απασχόληση, όπως αυτή που προτείνεται σε επιστήμονες που εργάζονται με συμβάσεις προσωρινής εργασίας ή με σχετικά χαμηλές αμοιβές σε ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Σημαντικός αριθμός αποφοίτων των κλάδων ΘΕΤΜΜ επιλέγουν θέσεις εργασίας σε άλλους τομείς, διαφορετικούς των ΘΕΤΜΜ, όπως συμβαίνει στη Βουλγαρία. Τα επαγγέλματα ΘΕΤΜΜ γίνονται επίσης ολοένα και πιο απαιτητικά. Πέραν των τεχνικών και πρακτικών γνώσεων, οι επαγγελματίες ΘΕΤΜΜ χρειάζεται όλο και πιο συχνά να διαθέτουν ιδιαίτερα ανεπτυγμένες και πρόσθετες δεξιότητες όπως γνώση ξένων γλωσσών, διευθυντικές και επικοινωνιακές δεξιότητες, ικανότητα επίλυσης προβλημάτων και διαχείρισης έργων.

Παρόμοια είναι και η κατάσταση των ειδικών πληροφορικής, των οποίων η ζήτηση αυξάνεται επίσης για διάφορους λόγους. Η αύξηση του τομέα των υπηρεσιών, η τεχνολογική πρόοδος που καθιστά εφικτή την εξωτερική ανάθεση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων μέσω εργασίας σε ηλεκτρονικές πλατφόρμες, όπως και οι νεοφυείς επιχειρήσεις είναι παράγοντες που συντελούν στο φαινόμενο. Η ψηφιακοποίηση της οικονομίας συνεπάγεται επίσης την ενσωμάτωση των λειτουργιών ειδικών πληροφορικής σε όλους σχεδόν τους τομείς της οικονομίας. Η αυξανόμενη ανάγκη συλλογής και ανάλυσης εσωτερικών δεδομένων των επιχειρήσεων για τη

βελτίωση της παραγωγής και των υπηρεσιών τους εντείνει ακόμη περισσότερο τη ζήτηση για τους συγκεκριμένους επαγγελματίες.

Ελλείψεις δεξιοτήτων προκύπτουν επίσης από την ταχεία ανάπτυξη και εξέλιξη του τομέα της πληροφορικής, η οποία δημιουργεί ανάγκες για νέες δεξιότητες ενώ καθιστά κάποιες άλλες παρωχημένες. Ο ρυθμός των τεχνικών αλλαγών είναι τέτοιος που η εκπαίδευση και κατάρτιση δεν καταφέρνουν συχνά να τον ακολουθήσουν. Εργοδότες στο Ηνωμένο Βασίλειο, για παράδειγμα, έχουν εκφράσει ανησυχίες ότι οι προσφερόμενοι κύκλοι σπουδών ενδέχεται να μην εφοδιάζουν τους αποφοίτους με τις σωστές δεξιότητες. Εκφράζουν δε ιδιαίτερο προβληματισμό σχετικά με το ότι τα προγράμματα σπουδών ΤΠΕ υστερούν έναντι της τεχνολογικής προόδου και οι φοιτητές δεν διαθέτουν επαρκή πρακτική εμπειρία.

Επαγγελματίες της υγειονομικής περίθαλψης και εκπαιδευτικοί

Η γήρανση του πληθυσμού της Ευρώπης επίσης είναι μια από τις αιτίες ελλείψεων δεξιοτήτων στους τομείς της υγειονομικής περίθαλψης και της εκπαίδευσης, αλλά για διαφορετικούς λόγους. Πολλοί εκπαιδευτικοί αναμένεται να συνταξιοδοτηθούν την ερχόμενη δεκαετία και οι ελλείψεις προκύπτουν από την ανάγκη αντικατάστασής τους. Για τα επαγγέλματα του τομέα της υγειονομικής περίθαλψης, η γήρανση του πληθυσμού αυξάνει τη ζήτηση για υπηρεσίες κοινωνικής και ιατρικής μέριμνας.

Υπάρχουν διάφορες αιτίες οι οποίες εξηγούν τις ελλείψεις σε ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, σε μαίες και εκπαιδευτικούς. Μία από αυτές είναι οι απαιτήσεις εισαγωγής στα σχετικά προγράμματα σπουδών. Η εισαγωγή στα ανώτατα ακαδημαϊκά ιδρύματα για τα επαγγέλματα της υγείας είναι ιδιαίτερα επιλεκτική και οι σπουδές διαρκούν πολλά χρόνια. Οι απαιτήσεις εισαγωγής έχουν επίσης αλλάξει για ορισμένους εκπαιδευτικούς, στις Κάτω Χώρες για παράδειγμα, με τη θέσπιση ειδικών ελάχιστων απαιτήσεων, όπως γλωσσικές δεξιότητες και γνώσεις πληροφορικής.

Ωστόσο, υπάρχουν και άλλοι λόγοι οι οποίοι δε συνδέονται με τις δεξιότητες, όπως οι μη ελκυστικές συνθήκες εργασίας (αγχωτικά περιβάλλοντα εργασίας και αρνητική αύξηση των πραγματικών αμοιβών) και οι οποίοι μπορούν να αποθαρρύνουν νέους ανθρώπους να ασχοληθούν με ορισμένα επαγγέλματα.

Σε ορισμένες χώρες, η δραστηριότητα της διδασκαλίας έχει αρνητική εικόνα και οι μισθοί είναι χαμηλοί. Τα επαγγέλματα της υγειονομικής περίθαλψης προϋποθέτουν συχνά εργασία σε βάρδιες και εργασία κατά τη διάρκεια του σαββατοκύριακου, εμφανίζουν μάλιστα υψηλά ποσοστά συχνής αλλαγής του προσωπικού. Ολοένα και περισσότεροι επαγγελματίες του τομέα της υγειονομικής περίθαλψης απασχολούνται σε άλλους τομείς με καλύτερες συνθήκες εργασίας, όπως η βιοτεχνολογία, τα φαρμακευτικά προϊόντα και ο ιατροτεχνολογικός εξοπλισμός.

Η μετανάστευση των επαγγελματιών της υγειονομικής περίθαλψης προς αναζήτηση καλύτερων συνθηκών εργασίας -και υψηλότερων μισθών- σε άλλες χώρες είναι χαρακτηριστικό στοιχείο των χωρών που εντάχθηκαν στην ΕΕ μετά το 2004, όπως η Βουλγαρία, η Ουγγαρία και η Σλοβακία. Στον αντίποδα, παλαιότερα κράτη μέλη, όπως η Γερμανία και το Λουξεμβούργο, αντιμετωπίζουν

ΣΧΗΜΑ 2. ΠΛΕΟΝΑΣΜΑ ΣΤΟΥΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΤΗΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ ΣΤΙΣ ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ

Παρά τη μεγάλη αύξηση του αριθμού των θέσεων εργασίας στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης μεταξύ του 2008 και του 2012, σημαντικό πλεόνασμα επαγγελματιών της υγειονομικής περίθαλψης προβλέπεται για τις Κάτω Χώρες.

Οι πιέσεις στους προϋπολογισμούς των ασφαλιστικών εταιριών και οι περικοπές των προϋπολογισμών για τη δημόσια υγειονομική περίθαλψη θα περιορίσουν τις ευκαιρίες απασχόλησης. Ωστόσο, η εισροή αποφοίτων από ακαδημαϊκά προγράμματα σχετικά με την υγεία θα παραμείνει υψηλή, με αποτέλεσμα τη διαμόρφωση πλεονάσματος προσωπικών φροντιστών, νοσηλευτών, μαίων και άλλων επαγγελματιών του τομέα της υγείας.

δυσκολίες στην πρόσληψη επαγγελματιών της υγειονομικής περίθαλψης από το εξωτερικό. Προβλήματα με την πρόσληψη και συγκράτηση των επαγγελματιών της περίθαλψης σε αγροτικές περιοχές και μικρές πόλεις μπορούν να είναι ιδιαίτερα έντονα σε χώρες όπως η Δανία, η Κροατία, η Λεττονία και η Αυστρία. Μόνο οι Κάτω Χώρες διαθέτουν πλεόνασμα τέτοιων επαγγελματιών (σχήμα 2).

Άλλα επαγγέλματα προτεραιότητας με αναντιστοιχία δεξιοτήτων

Ορισμένα κράτη μέλη, όπως η Εσθονία και η Γαλλία, αντιμετωπίζουν ελλείψεις στα νομικά επαγγέλματα. Η ζήτηση για δικαστές στην Εσθονία αναμένεται να αυξηθεί με ταχύ ρυθμό, καθώς μέχρι το 2020 το ένα τρίτο περίπου των δικαστών στην Εσθονία θα βρίσκονται σε ηλικία συνταξιοδότησης. Οι ελλείψεις οφείλονται επίσης στο ότι μικρό σχετικά ποσοστό των επαγγελματιών του κλάδου πληροί τις προϋποθέσεις να γίνουν δικαστές.

Άλλες χώρες, όπως η Ιρλανδία, το Λουξεμβούργο, η Ουγγαρία και το Ηνωμένο Βασίλειο, έχουν ελλείψεις στον τομέα των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών. Κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης που ξεκίνησε το 2008 χάθηκαν πολλές θέσεις εργασίας στον συγκεκριμένο τομέα στο Ηνωμένο Βασίλειο αλλά, καθώς ο τομέας ανακάμπτει, η αυξανόμενη ζήτηση για δεξιότητες έχει επιτείνει έτι πλέον τις επί μακρόν δυσκολίες όσον αφορά τις προσλήψεις εξειδικευμένου προσωπικού. Ο ανταγωνισμός μεταξύ των επιχειρήσεων για επαγγελματίες του χρηματοοικονομικού τομέα με δεξιότητες όπως ο προγραμματισμός, η διοίκηση, οι επενδύσεις και η ποσοτική ανάλυση, είναι δριμύς.

Η ζήτηση για αρχιτέκτονες με «πράσινες» δεξιότητες αυξάνεται, για παράδειγμα στην Ιταλία, καθώς οι πελάτες ανησυχούν όλο και περισσότερο για το περιβάλλον. Οι ελλείψεις σε αυτές τις περιπτώσεις έγκεινται μάλλον στην έλλειψη των δεξιοτήτων που αναζητούν οι εργοδότες παρά στην έλλειψη αρχιτεκτόνων.

Πού οφείλονται τα πλεονάσματα δεξιοτήτων

Πλεόνασμα δεξιοτήτων προκύπτει όταν, για διάφορους λόγους, η ζήτηση για κάποιο επάγγελμα μειώνεται.

Η οικονομική ύφεση έχει επιφέρει μείωση των θέσεων εργασίας σε συγκεκριμένους τομείς, όπως η οικοδομή και η γεωργία. Για λόγους κόστους, ένα μέρος της παραγωγής έχει μεταφερθεί εκτός ΕΕ με αποτέλεσμα να μειωθούν οι θέσεις χειρωνακτικής εργασίας. Η εκτεταμένη ψηφιακοποίηση έχει οδηγήσει στην κατάργηση πολλών θέσεων όχι μόνο στη μεταποίηση αλλά και στον τομέα των υπηρεσιών. Πολλά επαγγέλματα που προϋποθέτουν την εκτέλεση επιλαμβανόμενης εργασίας, όπως οι χειριστές ηλεκτροφόρων μηχανημάτων, έχουν αντικατασταθεί από την τεχνολογία. Επίσης, πολλές θέσεις εργασίας γραφείου αντικαθίστανται, καθώς όλο και περισσότεροι άνθρωποι αγοράζουν ή παραγγέλνουν προϊόντα και υπηρεσίες απευθείας μέσω διαδικτύου. Πλεόνασμα δημιουργείται επίσης όσον αφορά του επαγγελματίες του κοινωνικού και θρησκευτικού τομέα, καθώς λιγότεροι άνθρωποι ζητούν τις υπηρεσίες τους.

Αντιμετώπιση των ελλείψεων δεξιοτήτων

Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν διάφορα μέτρα για τον περιορισμό των ελλείψεων και των πλεονασμάτων δεξιοτήτων. Στα μέτρα αυτά περιλαμβάνεται η τόνωση της προσφοράς μέσω:

- της εκπαίδευσης και κατάρτισης·
- της βελτίωσης της χρήσης του διαθέσιμου εργατικού δυναμικού και δεξιοτήτων·
- της αναβάθμισης των δεξιοτήτων των εργαζομένων.

Εθνικές στρατηγικές

Διάφορες προσεγγίσεις έχουν εφαρμοστεί για τη βελτίωση της εκπαίδευσης. Ορισμένες χώρες έχουν αναπτύξει εθνικές στρατηγικές ώστε να ενθαρρύνουν τους πολίτες τους να σπουδάζουν και να εργάζονται σε τομείς όπως οι ΘΕΤΜΜ, η πληροφορική, η έρευνα και η ανάπτυξη. Για

παράδειγμα, στις Κάτω Χώρες, εκπαιδευτικά ιδρύματα, εργοδότες, εργαζόμενοι, οι λεγόμενοι «κορυφαίοι τομείς», μαζί με την κεντρική αλλά και τις περιφερειακές κυβερνήσεις, έχουν συμφωνήσει επί ενός εθνικού τεχνολογικού συμβολαίου. Πρόκειται για ένα είδος σύμπραξης μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικών τομέων με σκοπό να βρεθούν τρόποι ικανοποίησης της ζήτησης εκ μέρους της ολλανδικής αγοράς εργασίας για υψηλά εξειδικευμένο τεχνολογικό προσωπικό. Το τεχνολογικό συμβόλαιο ορίζει τρεις κατευθύνσεις δράσης για το διάστημα μέχρι το 2020. Η πρώτη αποσκοπεί στην αύξηση του αριθμού των φοιτητών που επιλέγουν να σπουδάσουν σε κλάδους σχετικούς με την τεχνολογία. Η δεύτερη στοχεύει στην αύξηση του αριθμού των ανθρώπων που κατέχουν ήδη έναν τίτλο σπουδών σε κλάδους της τεχνολογίας και ξεκινούν συναφή προς αυτήν επαγγέλματα και, η τρίτη, έχει ως στόχο τη διατήρηση στον κλάδο της τεχνολογίας εργαζόμενων που κινδυνεύουν να χάσουν τη δουλειά τους ή να περιθωριοποιηθούν.

Καλύτερη χρήση των υφιστάμενων πόρων

Για την καλύτερη χρήση της υφιστάμενης προσφοράς εργατικού δυναμικού, οι δημόσιοι οργανισμοί απασχόλησης έχουν αναπτύξει πολλές πρωτοβουλίες προκειμένου να εφοδιάσουν τους άνεργους τους με τις δεξιότητες σε ζήτηση. Ο αυστριακός δημόσιος οργανισμός απασχόλησης, για παράδειγμα, έχει αναπτύξει υπηρεσίες τοποθέτησης σε θέσεις πρακτικής άσκησης, οι οποίες φέρνουν σε επαφή άνεργους με ελλιπίς δεξιότητες ή με ανάγκες αναβάθμισης των δεξιοτήτων τους με επιχειρήσεις που χρειάζονται δεξιότητες για τις οποίες είναι πρόθυμες να παράσχουν κατάρτιση προκειμένου να τις καλύψουν.

Οι υπηρεσίες τοποθέτησης σε θέσεις πρακτικής χρησιμοποιούνται ευρέως σε διάφορες περιφερειακές αγορές εργασίας. Οι σχετικές δραστηριότητες αφορούν την ανάπτυξη και την υιοθέτηση εξατομικευμένων μεθόδων για την ένταξη ή επανένταξη των ανθρώπων στην αγορά εργασίας μέσω καθοδήγησης ως προς τη σταδιοδρομία, κατάρτισης, ενεργού αναζήτησης εργασίας και εργασιακής εμπειρίας. Το ποσοστό επιτυχίας των συμμετε-

χόντων που βρίσκουν τακτική εργασία μετά την ολοκλήρωση ενός προγράμματος εργασιακής εμπειρίας εκτιμάται ότι υπερβαίνει το 80%.

Η στενή συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων και ιδρυμάτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης για την καλύτερη αντιστοίχιση των δεξιοτήτων ενθαρρύνεται επίσης. Από το 2014 το EPSI της Νάντης (μία από τις οκτώ σχολές μηχανικής υπολογιστών στη Γαλλία) εκπαιδεύει ανθρώπους ως συμβούλους πληροφορικής. Το πρόγραμμα δέχεται κάθε χρόνο 30 άνεργους ηλικίας άνω των 45 ετών. Το πρόγραμμα σπουδών βασίζεται στις ανάγκες σε δεξιότητες τριών τοπικών εταιριών παροχής ψηφιακών υπηρεσιών, αναμένεται δε να επεκταθεί και σε άλλες περιοχές.

Τα εθνικά μέτρα για την αποτελεσματικότερη χρήση των διαθέσιμων πόρων του εργατικού δυναμικού και των δεξιοτήτων περιλαμβάνουν επίσης την ενθάρρυνση περισσότερων γυναικών προκειμένου να σπουδάσουν επιστημονικά και τεχνικά αντικείμενα, καθώς και τον περιορισμό των ποσοστών εγκατάλειψης των σπουδών. Αναπτύσσονται επίσης ευκαιρίες ταχείας κατάρτισης και αναγνώρισης των υφιστάμενων δεξιοτήτων ώστε να δίνεται στους ανθρώπους η δυνατότητα να αναλαμβάνουν θέσεις σε επαγγέλματα που χαρακτηρίζονται από έλλειψη δεξιοτήτων. Για την κάλυψη του κόστους των σπουδών σε επιλεγμένα πεδία μπορεί να παρέχεται συμπληρωματική χρηματοδότηση. Σε ορισμένες χώρες έχει γίνει ευκολότερη η απασχόληση αλλοδαπών επαγγελματιών σε επαγγέλματα με έλλειψη δεξιοτήτων. Άλλες έχουν εγκρίνει εθνικές στρατηγικές ώστε να ενθαρρύνουν τους πολίτες τους με υψηλή επαγγελματική κατάρτιση να επιστρέψουν από το εξωτερικό.

Οι προσπάθειες για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων δεν περιορίζονται στους νέους ή στους άνεργους. Οι εθνικές στρατηγικές για τη διά βίου μάθηση περιλαμβάνουν εργαζόμενους κάθε ηλικίας. Κλαδικοί οργανισμοί παρέχουν επίσης κατάρτιση με σκοπό την ανανέωση ή την αναβάθμιση επαγγελματικών δεξιοτήτων.

Συμπέρασμα

Τα εν λόγω πορίσματα παρέχουν μια συνοπτική εικόνα των αποτελεσμάτων της μεθόδου που έχει αναπτυχθεί για τον προσδιορισμό των ΕΠΑΔ. Αναλυτικότερες πληροφορίες για κάθε κράτος μέλος της ΕΕ παρέχονται στο [Πανόραμα Δεξιοτήτων](#).

Η αξία των ΕΠΑΔ συνίσταται στο ότι αποτελούν μια βασική ψηφίδα του παζλ για την πρόβλεψη των δεξιοτήτων: πώς μπορούμε να προσδιορίζουμε ολοκληρωμένα και αξιόπιστα τις τρέχουσες ελλείψεις και πλεονάσματα επαγγελματικών δεξιοτήτων; Πρόκειται για κάτι το οποίο βοηθάει στον προσδιορισμό των ελλείψεων σε επαγ-

γέλματα, οι οποίες οφείλονται στην έλλειψη δεξιοτήτων παρά σε άλλες δυσκολίες πρόσληψης. Βοηθάει επίσης στον προσδιορισμό ελλείψεων σε επαγγέλματα οι οποίες οφείλονται στους μη ελκυστικούς όρους και συνθήκες απασχόλησης και όχι στην έλλειψη δεξιοτήτων. Η απλή ενίσχυση της προσφοράς δεξιοτήτων σε τέτοιες περιπτώσεις ενδέχεται να μη συμβάλει στη μείωσή τους, καθώς οι συγκεκριμένες θέσεις θα εξακολουθήσουν να μη θεωρούνται ελκυστικές από τους ενδιαφερόμενους. Για τη σωστή λύση του προβλήματος της αναντιστοιχίας δεξιοτήτων απαιτείται σωστή διάγνωση. Η εκπαίδευση και κατάρτιση δεν μπορούν από μόνες τους να το λύσουν.

CEDEFOPΕυρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη
της Επαγγελματικής Κατάρτισης**Ενημερωτικό σημείωμα – 9115 EL**

Αριθμός καταλόγου: TI-BB-16-006-EL-N

ISBN 978-92-896-2086-4, doi:10.2801/57032

Copyright © Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop), 2016

Επιτρέπεται η αναπαραγωγή με αναφορά της πηγής.

Τα ενημερωτικά σημειώματα εκδίδονται στα αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά, ελληνικά, ισπανικά, ιταλικά, πολωνικά, πορτογαλικά και τη γλώσσα της εκάστοτε χώρας που αναλαμβάνει την προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για να τα λαμβάνετε σε τακτική βάση, γίνετε συνδρομητές μέσω της ακόλουθης διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου: <https://www.cedefop.europa.eu/en/user/register>

Μπορείτε να βρείτε προηγούμενα ενημερωτικά σημειώματα και εκδόσεις του Cedefop στη διεύθυνση: <http://www.cedefop.europa.eu/EN/publications.aspx>

Τ.Θ. 22427, 551 02 Θεσσαλονίκη, Ελλάδα/Greece

Ευρώπης 123, 570 01 Θεσσαλονίκη, Ελλάδα/Greece

Τηλ. (30) 2310490111, Φαξ (30) 2310490020

E-mail: info@cedefop.europa.eu**visit our portal www.cedefop.europa.eu**